

O DIALEKTICKÝCH SOUVISLOSTECH V ROZVOJI VOJENSTVÍ

Redakčně upravený a zkrácený článek generálporučíka E. D. Grebiše, kandidáta vojenských věd, docenta, uveřejněný v sovětském časopise „Vojennaja mysl“ č. 1/1988.

Priorita materiální základny války, o které psali klasikové marxismu-leninismu, má rozhodující úlohu při řešení naléhavých problémů posilování obrany státu. To je důležité zvláště nyní, kdy jsou v USA realizovány stále nové a nejnovější militaristické programy. Hlavní důraz je přitom kladen na tzv. strategickou obrannou iniciativu, která je spojována s nadějami k dosažení vojenské převahy nad SSSR.

Za těchto podmínek je SSSR nucen vynakládat určité úsilí k zabezpečení vlastní bezpečnosti a objektivně hodnotit účinnost přijímaných opatření v situaci, kdy se prudce snížila doba střídání jedné generace zbraní další generací. V důsledku toho je nutné rychleji nacházet nové formy a metody vedení bojové činnosti, rychleji měnit a zdokonalovat organizační strukturu vojsk. Proto je nezbytné řešit všechny vzájemné souvislosti a využívat jich v celém komplexu. To vyžaduje hluboké teoretické rozpracování a obsáhlé objasňování těchto otázek. V článku jsou rozebírány některé obecné přímé a zpětné souvislosti mezi rozvojem zbraní, vojenského umění a organizační struktury vojsk, stupněm jejich vlivu na otázky zvyšování bojové pohotovosti ozbrojených sil.

Mezi zbraněmi, bojovou technikou, způsoby jejich použití a organizační strukturou vojsk existuje značné množství vzájemných souvislostí. Některé z nich je možné stanovit snadno, neboť se liší svou bezprostředností, jiné jsou méně patrné a

vyžadují odpovídající prostředky, které se nacházejí mimo uvedené prvky. Kromě toho některé vazby působí převážně mezi dvěma určitými prvky, ale existují i takové, které mají všeobecný charakter a spojují všechny prvky do jednotného systému.

Jak ukazují zkušenosti, často se vyskytují názory, že **prvotní přímá spojitost vzniká především mezi novými zbraněmi a organizační strukturou vojsk**, neboť jejich vznik objektivně vyvolává nezbytnost vyčlenění příslušného počtu osob (osádek, obsluh a dalších nejmenších vojenských jednotek). Avšak tyto dočasné jednotky se zpravidla vytvářejí k výzkumným účelům nebo k praktickému ověření nových zbraní v nejrůznějších podmínkách. K vypracování konkrétní organizační struktury nově vytvářených jednotek na taktickém a operačním stupni je třeba vyřešit alespoň tyto otázky:

- stanovit úlohu a místo nových zbraní v soudobé operaci a boji,
- upřesnit úkoly, které mohou nové druhy zbraní plnit v součinnosti se zavedenými druhy zbraní na různých válčistiích,
- rozpracovat potřebné návrhy na jejich využití v základních druzích boje vzhledem k výzbroji nepřítele a k zásadám jejich použití v operacích.

Pouze na základě všestranného posouzení těchto otázek a po jejich praktickém ověření v průběhu operační a bojové přípravy může být řeč o vytváření takové organizační struktury, která by umožnila s maximální efektivností využít technických a bojových možností nových zbraní na bojišti.

Základní přímá spojitost vzniká především **mezi novými zbraněmi a způsoby jejich použití**. Ani při tom nelze však vymezit přesné hranice, neboť v průběhu teoretických úvah o použití nových druhů zbraní v operaci a boji se nevyhnutelně objevují i hlavní rysy budoucích organizačních útvarů. To však neznamená, že je možné ihned začít prakticky vytvářet konkrétní organizační jednotky na základě nových druhů zbraní bez znalosti toho, jaká úloha jim je přisouzena v ozbrojeném zápase, jaký rozsah úkolů budou plnit, i bez znalosti dalších otázek vyplývajících z charakteru bojové činnosti. Ve skutečnosti rozvoj zbraní, vojenského umění a organizace vojsk probíhá v neustálých dialektických souvislostech. Nové druhy zbraní a bojové techniky, které se hromadí u vojsk, mají objektivní vliv na charakter ozbrojeného zápasu, na strategii, operační umění i taktiku a jejich prostřednictvím pak i na organizační strukturu svazků a útvarů, na principy jejich doplňování, přípravu kádru, operační a bojovou přípravu vojsk.

Nové způsoby vedení bojové činnosti a formy organizace vojsk potom zpětně vyvolávají nové požadavky na zbraně a bojovou techniku. Tím nutí vojenskou vědu k jejich neustálému zdokonalování. Proto musí vývoj zbraní a rozvoj vojenského umění a organizační struktury vojsk probíhat harmonicky, ve vzájemných souvislostech. Zejména to platí v dlouhodobé perspektivě. Historie vojenství poskytuje z této oblasti mnoho kladných i záporných příkladů, kdy v ozbrojených silách některých států z objektivních, ale častěji ze subjektivních příčin nebyly dostatečně

hluboce a všestranně vyhodnoceny nové druhy zbraní, jejich úloha a místo v ozbrojeném zápase a způsoby jejich použití v operaci a boji, anebo nebyly rozpracovány optimální formy organizační struktury vojsk.

Je známo, že první světová válka měla poziční charakter. Tehdejší prostředky průzkumu se ukázaly jako slabší než prostředky obrany. Ani názory na jejich použití neodpovídaly tehdejšími podmínkami. Při přípravě na novou válku vojenskopolitické velení Francie využilo těchto zkušeností mechanicky a nepočítalo se změněnou situací. V důsledku toho byl na obranu východních hranic vybudován mohutný systém obranných opevnění (Maginotova linie), k jehož obraně byla povolána vojska o síle 200 000 mužů. Toto rozhodnutí však nepřineslo očekávaný výsledek. Mobilní uskupení německé armády tato opevnění obešla a donutila posádky opevnění, aby se vzdaly. Přitom ozbrojené síly Francie měly dostatečný počet tanků, letectva a další bojové techniky. Hlavní příčiny jejich rychlé porážky spočívaly v tom, že:

- nebyla udělána hluboká analýza rozvoje vojenství,
- byly slabé stránky a chyby v tendencích rozvoje vojenského umění a charakteru soudobé války,
- byly ignorovány možnosti vedení vysoce manévrových činností na základě širokého použití silných tankových uskupení a letectva, jejichž úloha se v předvečer druhé světové války stala v podstatě rozhodující,
- nebyly brány v úvahu ani další možnosti překonání „slepé uličky poziční války“, např. vhodnou organizací a vedením operací, jak to uskutečnil Brusilov na jihozápadní frontě v roce 1916.

Jako důkaz správného pochopení zákona o vzájemných souvislostech při hledání optimálního řešení lze uvést **zpracování teorie tzv. hluboké operace sovětskými vojenskými vědci**. Na pravděpodobný charakter budoucí války a na způsoby dosažení převahy útočných prostředků nad prostředky obrany existovalo mnoho názorů. Západní vojenští teoretikové vypracovali řadu jednostranných koncepcí (koncept tankové války, vzdušné války), ale nedokázali tento problém vyřešit v plném rozsahu. Jenom sovětská vojenská věda na základě tezí marxisticko-leninské dialektiky správně předpověděla charakter druhé světové války. Na základě hluboké analýzy tendencí vývoje vojenství rozpracovala na tehdejší dobu pokrokovou teorii tzv. hluboké operace jako zásadně nový způsob vedení aktivní útočné činnosti silnými armádami k odrazení nepřátelské agrese, což bylo přesvědčivě potvrzeno v průběhu Velké vlastenecké války.

Sovětská vojenská věda přikládala ve válce velký význam tankům jako prostředku rozvíjení taktického úspěchu v operaci. Vzhledem k tomu se již v roce 1932 v ozbrojených silách SSSR začala vytvářet uskupení obrněných vojsk – mechanizované sbory. V roce 1936 byly tyto sbory již čtyři, přeměněné zatím na tankové sbory. Bohužel v roce 1939 byly tyto sbory zrušeny v důsledku nesprávných závěrů o použití tanků v boji, které vyplývaly z omezených zkušeností

z bojové činnosti ve Španělsku, kde byly používány pouze jako prostředek přímé podpory pěchoty. Jako sled určený k rozvinutí úspěchu v operacích bylo stejně jako za občanské války vybráno jezdecktvo. Tato chyba byla napravena až v roce 1942 vytvořením nejen tankových sborů, ale dokonce tankových armád.

V této souvislosti je charakteristický **příklad dřívější nedostatečné koordinace názorů na složení a použití výsadkového vojska s tehdejšími možnostmi vojenského dopravního letectva.**

Vybudování výsadkového vojska a vypracování teorie jeho bojového a operačního použití je zásluhou sovětských vojenských vědců i praktiků, kteří pochopili pokrokový charakter tohoto nového druhu vojska již na počátku třicátých let. Přitom tehdejší složení výsadkového vojska, které přetrvalo až do začátku Velké vlastenecké války, výrazně převyšovalo reálné možnosti jeho vysazení vojenským dopravním letectvem, což se odrazilo i v tehdejších názorech na jeho bojové použití ve velkých výsadkových operacích s účastí dvou, tří a více divizí.

V důsledku nedostatku potřebných sil vojenského dopravního letectva pro vysazení operačních výsadků bylo hlavní velení nuceno za Velké vlastenecké války použít výsadkové vojsko jako zálohu k posílení jednotlivých uskupení vojsk. Právě takovou úlohu sehrálo toto vojsko v bitvách u Moskvy, Stalingradu, v předhůří Kavkazu, na karelské frontě, u Budapešti, Vídně a Prahy. To ukazuje na nedostatečné respektování vzájemných souvislostí a vzájemné podmíněnosti výzbroje, vojenského umění a organizační struktury vojsk nejen v rozsahu daného druhu vojsk, ale i v rámci celých ozbrojených sil. Vždyť je zcela zřejmé, že jejich harmonický rozvoj založený na společném použití jednotlivých prvků vylučuje možnost nedostatečně zdůvodněného rozvoje jednoho z nich na úkor ostatních. Všechny tyto souvislosti je třeba brát v úvahu při řešení soudobých problémů, jejichž obsah se tak či onak týká otázek technického vybavení, bojového použití a organizace ozbrojených sil.

Historie vojenství dokazuje, že **vznik nových zbraní vyvolává objektivní nutnost vypracování způsobů jejich bojového použití a v širších souvislostech způsobuje i změny dosavadních názorů na vojenské umění, především v otázkách přípravy a vedení bojové činnosti libovolného rozsahu od jednotlivých bojů až po válku jako celek.** Tato vzájemná spojitost platí bezesporu i dnes, avšak faktor času a posloupnost reagování na vývoj zbraní se podstatně změnily. Jestliže v minulosti se způsoby použití zbraní a bojové techniky vypracovávaly zpravidla v průběhu vedení bojové činnosti a na tomto základě se upřesňovaly zásady vojenského umění, potom v současné době je nutné tento problém řešit jiným způsobem.

V důsledku vědeckotechnické revoluce byly vytvořeny tak účinné prostředky ozbrojeného zápasu, že jejich použití v době míru je prakticky vyloučeno. Proto dnešní rozvoj vojenského umění neprobíhá na základě zkušeností z válek, ale především na základě vědeckého prognózování, zkušeností z regionálních válečných konfliktů a z výcvikové praxe. Současně s tím je i za těchto podmínek možnost

nejen dostatečně přesně vyhodnotit obecné směry rozvoje prostředků ozbrojeného zápasu, ale také rozpracovat způsoby jejich použití ještě v období jejich vývoje. Rychlé střídání generací zbraní a bojové techniky si vynucuje hledání cest k jejich co nejrychlejší, co nejúčelnější a nejefektivnější realizaci.

Tyto principy odrážejí jednu z nejcharakterističtějších zvláštností rozvoje teorie vojenského umění. Spočívá v tom, že teorie musí vycházet nejen z existující materiální základny ozbrojeného zápasu, ale především z prognózy jejího vývoje a z předvídání možnosti objevení nových, dokonalejších prostředků. Příkladem realizace této tendence je vývoj názorů na použití nových druhů zbraní a zároveň i způsobů vedení bojové činnosti v ozbrojených silách USA a dalších členských států NATO. Např. v padesátých až šedesátých letech, kdy jaderné zbraně ještě nebyly základním prostředkem ozbrojeného zápasu, v teorii již byly posuzovány různé formy a způsoby jejich bojového použití. V průběhu dalšího vývoje rychlý kvalitativní růst těchto i dalších prostředků hromadného ničení různé mohutnosti, dosahu i přesnosti způsobil zásadní přehodnocení jejich úlohy a místa v soudobé válce a vedl k rozpracování konkrétních teoretických zásad přípravy a vedení bojové činnosti.

Podobné problémy vznikají i v dnešní době. Jeden z nich souvisí s vývojem celé řady zcela nových systémů konvenčních zbraní v ozbrojených silách členských států NATO, jejichž praktické použití je spojeno s mnoha otázkami teoretického i praktického charakteru. Jak uvádí zahraniční tisk, v současné době se všestranně rozpracovávají způsoby bojového použití nových zbraní, metody ochrany vojsk před jejich rychlými a vysoce přesnými účinky a zkoumají se způsoby optimálního rozdělení bojových úkolů mezi nové a tradiční prostředky ozbrojeného zápasu.

Další závažný problém vzniká v souvislosti s realizací programu tzv. strategické obranné iniciativy americkou administrativou. Možnost zavedení zbraní určených pro vedení boje z kosmu proti pozemním objektům nebo v kosmu vyvolala již dnes potřebu výzkumů, které Pentagon řeší s cílem vytvořit teorii kosmických operací.

Pro současnou etapu rozvoje vojenství je charakteristický perspektivní rozvoj teorie. To má velký vliv a je přesvědčivým důvodem dalšího zdokonalování prostředků ozbrojeného zápasu na základě nejnovějších poznatků vědy. Vysoká tempa rozvoje teorie umožňují stanovit prioritu vývoje takových druhů zbraní, které jsou schopny nejvíce zvýšit bojové možnosti ozbrojených sil. Kromě toho je důležité neřešit plánování vývoje zbraní na základě dosažených výsledků, ale na základě úkolů a cílů, které je nutné realizovat v průběhu prognózované vojenskostrategické situace. Zároveň je třeba se vši rozhodností zdůraznit, že toto zaměření musí zásadně vycházet z vědeckovýzkumného, vývojového i výrobního potenciálu obranného průmyslu a nesmí být odtrženo od reálné skutečnosti.

Obranné zaměření sovětské vojenské doktríny předpokládá **vysokou bojovou pohotovost** ozbrojených sil SSSR k odražení možné agrese. To znamená, že řídicí kádry si musí všestranně osvojovat základní principy, mnohokrát je prověřovat

a upevňovat při uskutečňování opatření v rámci operační, bojové a politické přípravy, tj. v průběhu každodenního výcviku ozbrojených sil. Dodržení této podmínky přinese dvojí užitek. **Za prvé** se tím naskytne reálná možnost přesvědčit se, jaký je stupeň koordinace různých směrů rozvoje ozbrojených sil, zjistit slabé články a stanovit opatření k jejich odstranění v každé oblasti. **Za druhé** hluboké osvojení nových principů vojenského umění na základě zavedených zbraní a organizace ozbrojených sil umožňuje spolehlivě udržovat jejich bojeschopnost a bojovou pohotovost na úrovni potřebné ke splnění úkolů v každé době.

Perspektivní závěry vojenského umění, orientované na principiálně nové druhy zbraní a organizaci ozbrojených sil, musí být důsledně rozpracovávány a postupně zaváděny do vojsk v závislosti na vývoji reálných materiálních podmínek, které teprve umožní jejich využití. Ve skutečnosti může dojít i k tomu, že jednotlivé koncepce a doporučení vojenského umění, které odpovídají úrovni rozvoje ozbrojených sil v dané době, nejsou ještě dostatečně osvojeny, ale přesto budou muset být nahrazeny novými. Ty zase později ustoupí dalším, ještě perspektivnějším.

Vzájemné spojitosti mezi vývojem zbraní a rozvojem vojenského umění mají dlouhou historii. Byla však i období, kdy teorie vojenského umění vždy nereagovala včas na změny probíhající v prostředcích ozbrojeného zápasu. V současných podmínkách, jako nikdy dříve, musí tyto vzájemné vazby sehrát aktivní úlohu, musí mít i zpětný vliv na vymezování způsobů dalšího vývoje zbraní. Přitom na rozdíl od minulosti, kdy se požadavky vojenského umění vztahovaly především na vývoj jednotlivých vzorů zbraní, dnes zahrnují celé systémy určené pro použití v operačním anebo dokonce ve strategickém měřítku.

Zejména teorii vojenského umění v dialektické jednotě s teorií výstavby ozbrojených sil patří důležitá úloha při realizaci problémů harmonického rozvoje prostředků ozbrojeného zápasu určených ke splnění celé řady úkolů, které vedou k dosažení cíle operace a boje. Teorie vojenského umění musí být přitom založena na nezbytnosti plnění bojových úkolů na kterémkoli stupni společným a sladěným úsilím různých druhů ozbrojených sil, druhů vojsk a sil, vybavených odpovídajícími bojovými prostředky. Každý druh těchto prostředků má určité možnosti, určité výhody i nedostatky, rozsah a oblasti použití. Pečlivé zkoumání a všestranné vyhodnocení těchto možností pomocí teorie vojenského umění umožní stanovit optimální vztah mezi bojovými prostředky, poskytnout účinnou pomoc v systémovém rozpracování programů vývoje zbraní i při včasné úpravě těchto programů.

Jedním z nejdůležitějších aspektů vzájemných spojitostí mezi teorií vojenského umění a teorií vyzbrojování je **posouzení vyváženosti ve výbroji**, orientovaných nejen na technických vybavení jednotlivých druhů ozbrojených sil a druhů vojsk, ale především na obsah úkolů, které plní společně na určitém stupni. Tento přístup umožní zjistit nejen aktuální problémy vyplývající z nesouladu mezi charakterem a rozsahem stanovených úkolů a bojovými možnostmi jejich splnění, ale diktuje také nepřijatelnější cesty jejich řešení na základě kompenzace nedostatku jednoho

druhu zbraní kladnými vlastnostmi jiných. **Zákonitá vzájemná podmíněnost a vzájemná spojitost mezi zbraněmi, vojenským uměním a organizací vojsk jsou proto určujícím faktorem rozvoje a posilování ozbrojených sil.** Nejobecnější a zároveň nejúžší spojitost spočívá v tom, že řešení problémů technického vybavení ozbrojených sil, které jsou v procesu výstavby ozbrojených sil rozhodující, zcela závisí na stavu a směrech rozvoje prostředků ozbrojeného zápasu. Otázky použití těchto prostředků proto vojenské umění nesmí posuzovat odtrženě, ale naopak s ohledem na složení a organizační formy ozbrojených sil a s přihlédnutím ke vztahům mezi druhy ozbrojených sil a k úrovni přípravy odpovídajících útvarů i velitelských orgánů. Přitom je nutné zdůraznit, že zbraně a teorie vojenského umění mají vliv i na další prvky, které se vztahují k výstavbě ozbrojených sil, např. na stanovení postupu jejich doplňování, organizaci průběhu vojenské služby a přípravu kádrů, na ubytování vojsk a jejich všestranné zabezpečení, vytvoření systému základen letectva, na přípravu záloh a mobilizačních zásob apod.

V souvislosti s tím je závažná především otázka udržování vysoké bojové pohotovosti ozbrojených sil vzhledem ke zvýšenému agresivnímu úsilí amerického imperialismu, který se snaží narušit dosaženou rovnováhu sil a dosáhnout převahy ve vojenské oblasti.

Je známo, že k nejdůležitějším součástem bojové pohotovosti patří:

- potřebná naplněnost kádry a výzbrojí,
- dostatečný objem zásob materiálních prostředků,
- udržování zbraní a bojové techniky v provozuschopném stavu,
- vysoká úroveň operační, bojové a politické přípravy vojsk,
- bojová sladěnost svazků a útvarů, schopnost velitelů a štábů velet vojskům,
- pevná kázeň a organizovanost vojsk, bdělost v bojové službě.

Úloha bojové pohotovosti jako faktoru zaručujícího organizovanou činnost vojsk v případě zahájení války agresorem neustále vzrůstá. Zároveň s vývojem prostředků ozbrojeného zápasu a se změnami ve způsobech vedení moderních operací a bojových činností se rozšiřuje a prohlubuje i obsah bojové pohotovosti a zvyšují se požadavky na všechny její součásti i na těsnější koordinaci úsilí vojsk.

Přitom je důležité zmínit se alespoň o jedné stránce tohoto problému, která souvisí se stanovením složení, vlastností a způsobu použití uskupení vojsk vytvářeného na odpovídajícím směru k odrazení nenadálého nepřátelského útoku. Do této oblasti patří:

- charakter a obsah úkolů, které má plnit dané uskupení od samého začátku válečné činnosti,
- složení sil a prostředků, jejich struktura a bojové možnosti,
- složení hotovostních sil a prostředků dostatečných ke splnění prvořadých úkolů,
- výběr optimálního způsobu odrazení nenadálého nepřátelského útoku,
- organizace velení uskupení vojsk,

– všestranné jeho zabezpečení nezbytnými materiálně technickými prostředky a řada dalších otázek.

Každý z těchto prvků má bezprostřední vliv na bojovou pohotovost a současně s tím se v rámci daného problému všechny tyto prvky úzce prolínají navzájem. Tím je podmíněna nutnost koordinovaného rozvoje jednotlivých prvků působících na sebe navzájem i všestranné analýzy jejich společného vlivu na řešení celého úkolu.

Je třeba upozornit i na další příklad **přímé a zpětné vazby mezi zbraněmi, vojenským uměním a organizací vojsk, která působí na vznik nového rysu, charakterizovaného vzájemným pronikáním působnosti jednotlivých druhů ozbrojeného zápasu mezi sebou**. Původně tento proces spočíval v bombardování pobřežních objektů z moře, potom v použití námořních výsadků, které přenesly bojovou činnost z jedné fyzikální sféry (vody) do druhé (na pevninu). Vznik letectva a dalších prostředků ničení dále rozšířil prostor působení ozbrojeného zápasu na všechny oblasti a vyvolal bojovou činnost jednotlivých prostředků v různém prostředí.

V současných podmínkách se tento rys rozšířil zejména v ozbrojených silách USA a dalších členských států NATO a získal nové vlastnosti. Stal se nejen rysem ozbrojeného zápasu jako celku nebo jeho nejdůležitějších součástí, operací na válčiči, ale i rysem bojové činnosti na taktickém stupni. Je možné k tomu uvést nej-různější příklady z různých oblastí, např. v ozbrojených silách USA a dalších členských států NATO vypracování zásad kombinované vzdušně pozemní operace nebo principu úderu proti silám v hloubce, rozšířené použití ponorek a letadlových lodí nejen v námořních operacích, ale i pro vedení úderů na objekty na kontinentálních válčičích, vytvoření průzkumných i palebných systémů spojením prostředků ničení, jejich nosičů, orgánů průzkumu a velení i zabezpečení v jednotném organizačním rámci.

Je zcela pochopitelné, že podobné systémy lze vytvářet přizpůsobením samostatných prvků a vlastní organizační strukturou, dříve využívaných k jinému účelu. Určitý úspěch může tato metoda přinést, avšak pouze pro zkušební ověřování, pro počáteční osvojení nové myšlenky. Mnohem vyšší výsledky může ale přinést cílové zpracování všech součástí vytvářeného systému, v jehož průběhu se koordinuje jeho technický obsah, způsoby bojového použití i formy organizace, a tím se vytváří jediný celek.

Na základě krátké analýzy řady směrů a zvláštností vzájemných vazeb mezi vývojem zbraní a rozvojem vojenského umění a organizace vojsk je možné dojít k určitým závěrům.

Za prvé všechny tyto vazby jsou velice široké a různorodé, jsou stálé a zákonité a mají různé projevy, což vyvolává nutnost jejich pečlivého zvažování při řešení otázek rozvoje všech složek bojového potenciálu.

Za druhé vývoj zbraní a rozvoj vojenského umění a organizační struktury vojsk musí představovat jednotný, vyvážený proces, který zabráni neodůvodněnému rozvoji některého jednotlivého prvku nebo jednotlivé koncepce, ale který zároveň sta-

noví určitou posloupnost řešení obecných problémů v souladu s jejich aktuálností.

Za třetí mimořádná důležitost uvedených vzájemných vazeb vyžaduje, aby pokračoval rozsáhlý výzkum dialektiky jejich rozvoje a aby byla na tomto základě zpracována praktická doporučení, která by mohla být důležitým přínosem při řešení úkolů, které se týkají základních prvků obranné síly státu.

V podmínkách bouřlivého vědeckotechnického rozvoje a v souvislosti se zaměřením nepřítele k dosažení vojenské převahy vznikají pro sovětskou vědu neustále nové a stále složitější úkoly. Především jde o vědecky zdůvodněné hodnocení vojenskopolitické situace ve světě a prognózování možných variant jejího vývoje, o rozpracování optimálních směrů vývoje zbraní a bojové techniky, o zdokonalování organizační struktury vojsk i systémů velení. V současných podmínkách, kdy rozvoj vojenství probíhá velice dynamicky, nové prostředky ozbrojeného zápasu, založené na nových fyzikálních principech, způsobují závažné změny v teorii i praxi vojenského umění, ve způsobech vedení válečné činnosti i v organizační struktuře ozbrojených sil. V souvislosti s tím je pro obohacení současné teorie i praxe velice důležité nejen objasňování přímé souvislosti mezi vývojem zbraní a rozvojem vojenského umění a organizační struktury vojsk, ale také zákonitosti zpětných vazeb i vzájemné působení mezi nimi, protože to má velký význam nejen pro teorii, ale i pro praxi. Na základě tohoto zkoumání je možné předvídat objevení nových způsobů a forem ozbrojeného zápasu i použití vojsk a zbraní. Spolehlivé znalosti podstatných vnitřních souvislostí, přímých i zpětných, jsou zcela nezbytné při plnění úkolů zvyšování bojové pohotovosti ozbrojených sil SSSR.